

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 185 (XXIX) — Nr. 168

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 8 martie 2017

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 717 din 6 decembrie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 35 alin. (1) din Codul penal	2-4
Decizia nr. 790 din 15 decembrie 2016 privind excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 308 alin. (1) din Codul penal cu referire la sintagma „ <i>ori în cadrul oricărei persoane juridice</i> ” raportat la art. 292 alin. (1) din Codul penal	4-7
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 4 din 30 ianuarie 2017 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	8-15
ACTE ALE COLEGIULUI MEDICILOR DIN ROMÂNIA	
5. — Decizie pentru stabilirea procedurii de consultare a dosarelor disciplinare aflate pe rolul și în arhiva Comisiei superioare de disciplină a Colegiului Medicilor din România	16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 717**

din 6 decembrie 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 35 alin. (1) din Codul penal

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cristina Teodora Pop	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procurorul Iuliana Nedelcu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 35 alin. (1) din Codul penal, excepție ridicată, din oficiu, de Tribunalul Brașov — Secția penală în Dosarul nr. 4.196/62/2015, care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 153 D/2016.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care solicită conexarea Dosarului nr. 368 D/2016 la Dosarul nr. 153 D/2016.

4. Curtea respinge cererea de conexare, reținând că dosarele mai sus menționate cuprind critici de neconstituționalitate diferite.

5. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate. Se susține că noțiunea de „*subiect pasiv*” este definită în teoria generală a dreptului, că, din considerațiile pe care instanța le formulează, rezultă că aceasta nu are dubii cu privire la înțelesul noțiunii analizate și că sintagma „*subiect pasiv*” a fost întotdeauna definită ca reprezentând persoana care este titulara valorii sociale ocrotite. Se conchide că nu este vorba despre o critică de neconstituționalitate, ci despre o dificultate în a identifica subiectul pasiv al infracțiunilor care fac obiectul cauzei.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

6. Prin Încheierea din 21 ianuarie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 4.196/62/2015, **Tribunalul Brașov — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 35 alin. (1) din Codul penal**, excepție ridicată din oficiu, într-o cauză având ca obiect, printre altele, stabilirea vinovăției unuia dintre inculpați pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu și complicitate la luare de mită.

7. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că textul criticat este ambiguu și, prin urmare, lipsit de previzibilitate, întrucât Codul penal nu definește noțiunea de subiect pasiv. Se arată, în acest sens, că prevederile art. 35 alin. (1) din Codul penal definesc infracțiunea continuată ca fiind o infracțiune săvârșită la diferite intervale de timp, în realizarea aceleiași rezoluții infracționale și împotriva aceluiași subiect

pasiv, definiție ce trebuie coroborată cu prevederile art. 238 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, conform cărora condiția unității subiectului pasiv al infracțiunii continuate este îndeplinită și atunci când: a) bunurile ce constituie obiectul infracțiunii se află în coproprietatea mai multor persoane; b) infracțiunea a adus atingere unor subiecți pasivi secundari diferiți, dar subiectul pasiv principal este unic. Din interpretarea dispozițiilor legale anterior menționate se deduce că, atunci când actele materiale săvârșite sunt îndreptate împotriva unor subiecți pasivi diferiți, suntem în prezența unui concurs real sau formal de infracțiuni. Se observă că subiectul pasiv principal al tuturor infracțiunilor este, în mod generic, statul, iar subiect pasiv secundar este persoana căreia îi este lezat un drept, prin săvârșirea faptei prevăzute de legea penală. De asemenea este subliniat faptul că subiectul pasiv secundar al unei infracțiuni nu trebuie confundat cu persoana prejudiciată, aceasta din urmă putând fi diferită și având la dispoziție mijloace juridice specifice de realizare a intereselor sale procesuale. Se face trimitere la doctrină, respectiv la clasificarea subiectului pasiv al infracțiunii în subiect pasiv general și subiect pasiv special. Se arată, totodată, că sintagmele „*subiect pasiv*” și „*același subiect pasiv*”, din cuprinsul textului criticat, nu sunt definite în cuprinsul Codului penal sau în cuprinsul altui act normativ în vigoare și că acestea sunt lipsite de claritate, precizie și previzibilitate, ambiguitate ce afectează principiul securității raporturilor juridice, prima condiție ce asigură aplicabilitatea dreptului fiind suficiența sa definire. Se face trimitere la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, respectiv la hotărârile din 26 aprilie 1979 și 4 mai 2000, pronunțate în cauzele *Sunday Times împotriva Regatului Unit* și *Rotaru împotriva României*, prin care instanța europeană a subliniat necesitatea asigurării standardului de calitate a legii, ca premisă a respectării principiului legalității incriminării. Se conchide că textul criticat încalcă dreptul la un proces echitabil și principiul legalității incriminării, fiind, prin urmare, contrar normelor constituționale și convenționale invocate în susținerea excepției.

8. În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

9. **Guvernul** opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se arată că previzibilitatea normelor juridice presupune ca destinatarii acestora să aibă reprezentarea aspectelor în funcție de care sunt obligați să își modeleze conduita și că, deși normele penale nu definesc noțiunea de „*subiect pasiv*”, aceasta nu ridică probleme de înțelegere sau de interpretare. Se observă că doctrina este unitară în stabilirea aspectului că subiectul pasiv al unei infracțiuni este persoana fizică sau persoana juridică titulară a valorii sociale ocrotite și care este vătămată sau periclitată prin infracțiune, sintagma criticată nefiind de natură a produce dificultăți de interpretare. Se face trimitere la deciziile Curții Constituționale nr. 92 din 3 martie 2015, nr. 903 din 6 iulie 2010, nr. 743 din 2 iunie 2011, nr. 1 din 11 ianuarie 2012 și nr. 146 din 12 martie 2015, precum

și la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, respectiv la hotărârile din 15 noiembrie 1996, 25 noiembrie 1996, 4 mai 2000 și 9 noiembrie 2006, pronunțate în cauzele *Cantoni împotriva Franței*, *Wingrove împotriva Regatului Unit*, *Rotaru împotriva României*, *Leempoel & S. A. Ed. Cine Revue împotriva Belgiei*.

10. **Avocatul Poporului** apreciază că dispozițiile legale criticate sunt constituționale. Se arată că săvârșirea infracțiunilor continuate de pericol poate fi reținută în cazul întrunirii condițiilor referitoare la unicitatea subiectului pasiv și la existența unei singure rezoluții infracționale, în cazul lor singurul subiect pasiv fiind statul, întrucât acestea se consumă în momentul creării stării de pericol social, în timp ce reținerea săvârșirii infracțiunilor continuate de rezultat este condiționată de unicitatea subiectului pasiv, prevăzută prin dispozițiile legale criticate. Se susține că persoanele care săvârșesc infracțiuni din prima categorie anterior arătată se află în aceeași situație juridică cu cele care săvârșesc infracțiuni din cea de-a doua categorie, dar că această situație nu echivalează cu lipsa de claritate, precizie și previzibilitate a textului criticat. Se mai arată că dispozițiile art. 35 alin. (1) din Codul penal reprezintă opțiunea legiuitorului și că sensul sintagmei „*subiect pasiv*” rezultă, fără dubiu, din interpretarea teleologică a acestora.

11. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 35 alin. (1) din Codul penal, care au următorul cuprins: „*Infracțiunea este continuată când o persoană săvârșeste la diferite intervale de timp, dar în realizarea aceleiași rezoluții și împotriva aceluiași subiect pasiv, acțiuni sau inacțiuni care prezintă, fiecare în parte, conținutul aceleiași infracțiuni.*”.

14. Se susține că textul criticat contravine prevederilor constituționale ale art. 20, referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, și ale art. 21 alin. (3), cu privire la dreptul la un proces echitabil, precum și ale art. 7 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitor la legalitatea pedepsei.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile art. 35 alin. (1) din Codul penal au mai fost supuse controlului de constituționalitate prin raportare la critici de neconstituționalitate asemănătoare, instanța de contencios constituțional pronunțând, în acest sens, Decizia nr. 837 din 8 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 170 din 7 martie 2016, prin care a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate invocată.

16. Prin decizia anterior menționată, Curtea a constatat că textul criticat adaugă la definiția similară consacrată prin art. 41 alin. (2) din Codul penal din 1969 condiția săvârșirii infracțiunii împotriva aceluiași subiect pasiv. Prin urmare, potrivit actualei reglementări, infracțiunea continuată constă în săvârșirea, la diferite intervale de timp, dar în realizarea aceleiași rezoluții infracționale și împotriva aceluiași subiect pasiv, de acțiuni sau inacțiuni, care prezintă, fiecare în parte, conținutul aceleiași

infracțiuni, fiind, astfel, caracterizată prin unitate de subiect activ, unitate sub aspectul laturii subiective și, așa cum s-a arătat anterior, unitate de subiect pasiv. Din acest ultim punct de vedere, Curtea a subliniat faptul că, potrivit art. 238 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 757 din 12 noiembrie 2012, cu modificările ulterioare, condiția unității subiectului pasiv se consideră îndeplinită și atunci când bunurile ce constituie obiectul infracțiunii se află în coproprietatea mai multor persoane sau când infracțiunea a adus atingere unor subiecți pasivi secundari diferiți, dar subiectul pasiv principal este unic.

17. Având în vedere considerentele anterior arătate, Curtea a constatat că, indiferent de existența unui subiect pasiv secundar sau de unicitatea acestuia, persoanele care săvârșesc aceeași infracțiune, în formă continuată, conform dispozițiilor art. 35 alin. (1) din Codul penal, se află în situații similare, atâta vreme cât infracțiunile săvârșite sunt caracterizate prin existența unui subiect pasiv principal unic, și vor beneficia de același regim juridic sancționator.

18. De asemenea, Curtea a reținut că, și în contextul actualei reglementări, care prevede unicitatea subiectului pasiv, infracțiunile de pericol pot fi reținute în formă continuată, atunci când sunt îndeplinite celelalte condiții prevăzute la art. 35 alin. (1) din Codul penal, respectiv unitatea subiectului activ și existența unei singure rezoluții infracționale. În acest caz, subiectul pasiv al infracțiunii este statul, această categorie de infracțiuni consumându-se prin crearea stării de pericol social. Prin urmare, persoanele care săvârșesc astfel de infracțiuni continuate se află în situații juridice similare cu cele care săvârșesc infracțiuni continuate de rezultat, caracterizate prin existența subiectului pasiv principal unic sau prin existența unui subiect pasiv principal unic și a unui subiect pasiv secundar, urmând a li se aplica același regim sancționator.

19. Pentru aceste motive, Curtea a constatat că textul criticat nu este lipsit de claritate, precizie și previzibilitate, așa cum susține autorul excepției, acesta respectând cerințele de calitate a legii prevăzute la art. 1 alin. (5) din Constituție.

20. Având în vedere aceleași motive, Curtea a reținut că textul criticat nu încalcă prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție, întrucât nu generează situații juridice diferite în funcție de existența sau inexistența unui subiect pasiv secundar sau de identitatea subiectului pasiv principal, această ultimă calitate putând fi întrunită de către stat, în cazul săvârșirii unor infracțiuni continuate de pericol. În acest sens, Curtea a reținut, în jurisprudența sa, că discriminarea presupune reglementarea unui tratament juridic diferit în privința unor persoane care se află în situații juridice similare, aspect care nu poate fi constatat însă în prezenta cauză (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994, și Decizia nr. 755 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 101 din 9 februarie 2015).

21. Așa fiind, Curtea a constatat că nu poate fi reținută nici încălcarea, prin prevederile art. 35 alin. (1) din Codul penal, a dispozițiilor constituționale ale art. 124 alin. (2) conform cărora justiția este unică, imparțială și egală pentru toți.

22. Totodată, Curtea a reținut că dispozițiile legale criticate reprezintă opțiunea legiuitorului, care se încadrează în politica penală promovată de acesta, potrivit rolului său constituțional de unică autoritate legiuitoare a țării, prevăzută la art. 61 alin. (1) din Legea fundamentală. Prin adoptarea acestor norme, Parlamentul s-a plasat în interiorul marjei sale de apreciere, respectând principiul egalității în drepturi a cetățenilor (a se vedea Decizia nr. 683 din 19 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 47 din 20 ianuarie 2015).

23. Analizând criticile formulate în prezenta cauză, Curtea constată că atât soluția, cât și considerentele Deciziei nr. 837 din 8 decembrie 2015 sunt aplicabile *mutatis mutandis* și în prezenta cauză.

24. Distinct de cele reținute prin Decizia nr. 837 din 8 decembrie 2015, Curtea constată că, întrucât prevederile art. 35 alin. (1) din Codul penal nu contravin dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție, nu poate fi reținută nici încălcarea, prin textul criticat a prevederilor art. 7 din Convenție referitoare la

legalitatea incriminării și a pedepsei, așa cum acestea sunt interpretate prin prisma exigențelor art. 20 alin. (1) din Legea fundamentală.

25. Totodată, Curtea reține că dispozițiile art. 21 alin. (3) din Constituție nu sunt aplicabile în prezenta cauză, întrucât garanțiile prevăzute de acestea sunt asigurate, în cadrul procesului penal, prin norme de drept procesual, iar textul criticat este o normă de drept penal substanțial.

26. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată, din oficiu, de Tribunalul Brașov — Secția penală în Dosarul nr. 4.196/62/2015 și constată că dispozițiile art. 35 alin. (1) din Codul penal sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Brașov — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 6 decembrie 2016.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Cristina Teodora Pop

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 790

din 15 decembrie 2016

privind excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 308 alin. (1) din Codul penal cu referire la sintagma „*ori în cadrul oricărei persoane juridice*” raportat la art. 292 alin. (1) din Codul penal

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Marinela Mincă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 308 raportat la art. 292 din Codul penal, excepție ridicată de Societatea Comercială Dragoliv Service — S.R.L. din Sascut, județul Bacău, în Dosarul nr. 18.532/180/2014/a9 al Curții de Apel Bacău — Secția penală, cauze minore și familie și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 364D/2016.

2. La apelul nominal se prezintă consilierul juridic al autoarei excepției, cu împuternicire de reprezentare juridică depusă la dosar. Lipsesc celelalte părți față de care procedura de citare este legal îndeplinită. Magistratul-asistent referă asupra cauzei și arată că partea E.On Distribuție România — S.A. din Bacău a depus la dosar note scrise prin care solicită, în principal, respingerea, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate, iar, în subsidiar, respingerea excepției ca neîntemeiată.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului autoarei, care solicită admiterea excepției de neconstituționalitate, reiterând motivele cuprinse în notele scrise aflate la dosarul cauzei. În final depune concluzii scrise.

4. Reprezentantul Ministerului Public, având cuvântul, solicită respingerea, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate, reținând că sintagma criticată, „*ori în cadrul oricărei persoane juridice*” din cuprinsul art. 308 alin. (1) din Codul penal, nu are legătură cu obiectul cauzei în care a fost invocată prezenta excepție. Reține, în acest sens, că, din încheierea de sesizare a instanței de control constituțional, rezultă că autoarea este

trimisă în judecată, printre altele, pentru infracțiunea de cumpărare de influență cu reținerea art. 308 din Codul penal, întrucât a cumpărat influență de la inculpatul Chițescu Bogdan, în condițiile în care acesta deținea funcția de director al Departamentului de Investigatii Antifraudă din cadrul E.On, pentru ca acesta să își exercite influența asupra membrilor Comisiei de analiză în vederea diminuării prejudiciului la plata căruia a fost obligată autoarea excepției, ca urmare a săvârșirii infracțiunii de furt de energie electrică. Așa încât, având în vedere că persoana de la care se cumpăra influență era funcționar al E.On — această companie fiind activă pe piața din România prin preluarea pachetului de acțiuni de la Electrica Moldova — S.A. — persoana de la care s-a cumpărat influență este funcționar public asimilat, în sensul art. 175 alin. (2) din Codul penal, desfășurându-și activitatea în cadrul unei instituții care furnizează un serviciu public și este supusă unei supravegheri a Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei. Invocă soluția și considerentele Deciziei Curții nr. 489 din 30 iunie 2016. Pe fondul excepției, în măsura în care s-ar trece peste motivul de inadmisibilitate anterior precizat, solicită respingerea, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate și, în acest sens, susține aplicabilitatea în cauză a soluției și considerentelor Deciziei Curții nr. 461 din 28 iunie 2016, apreciind, totodată, că nu este incidentă Decizia Curții nr. 603 din 6 octombrie 2015.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Decizia penală nr. 311 din 15 martie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 18.532/180/2014/a9, **Curtea de Apel Bacău — Secția penală, cauze minore și familie a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 308 raportat la art. 292 din Codul penal.** Excepția a fost ridicată de Societatea Comercială Dragoliv Service — S.R.L. din Sascut, județul Bacău, în apelul declarat de autoare împotriva Încheierii penale din 3 martie 2016 a Tribunalului Bacău, pronunțată în Dosarul nr. 18.532/180/2014, prin care, în temeiul art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, s-a respins cererea de sesizare a Curții Constituționale cu soluționarea excepției de neconstituționalitate invocată de autoare, ca neavând legătură cu cauza.

6. **În motivarea excepției de neconstituționalitate,** autoarea susține că sintagma „*ori în cadrul oricărei persoane juridice*” din cuprinsul art. 308 alin. (1) din Codul penal raportat la art. 292 alin. (1) din Codul penal încalcă prevederile constituționale privind dreptul la muncă, libertatea economică și restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, având în vedere Decizia Curții Constituționale nr. 603 din 6 octombrie 2015 prin care s-a constatat că sintagma „*ori în cadrul oricărei persoane juridice*”, din cuprinsul dispozițiilor art. 308 alin. (1) din Codul penal, cu raportare la art. 301 din Codul penal, este neconstituțională, neaplicarea soluției și considerentelor acestei decizii și în cauza de față aducând atingere dispozițiilor art. 16 din Constituție referitoare la egalitatea în drepturi a cetățenilor. Arată că, potrivit art. 308 alin. (1) din Codul penal, dispozițiile art. 289—292, art. 295, art. 297—301 și art. 304 privitoare la funcționarii publici se aplică în mod corespunzător și faptelor săvârșite de către sau în legătură cu persoanele care exercită, permanent ori temporar, cu sau fără o remunerație, o însărcinare de orice natură în serviciul unei persoane fizice dintre cele prevăzute la art. 175 alin. (2) ori în cadrul oricărei persoane juridice. Apreciază că, raportat la art. 292 din Codul penal, pot avea calitatea de subiect activ al infracțiunii de cumpărare de influență orice persoană fizică, funcționarii publici și funcționarii privați prevăzuți la art. 308 alin. (1) din Codul penal, iar subiectul pasiv principal, instituția publică sau orice

altă persoană juridică în al cărei serviciu se găsește funcționarul public ori persoana prevăzută în art. 308 alin. (1) din Codul penal pentru a cărei influențare făptuitorul promite, oferă sau dă bani ori alte foloase, iar, în secundar, cei menționați mai sus, în ale căror atribuții de serviciu intră efectuarea unui act pentru care este real interesată persoana căreia i se promite intervenția și asupra căreia fapta aruncă suspiciune. Arată că obiectul juridic special al faptei de cumpărare de influență îl constituie relațiile sociale referitoare la activitatea unităților publice sau private și care exclud orice încercare de a crea suspiciune în legătură cu corectitudinea funcționarului public sau a persoanei care exercită o însărcinare de orice natură în serviciul unei persoane fizice dintre cele prevăzute la art. 175 alin. (2) din Codul penal ori în cadrul oricărei persoane juridice. Și în cazul infracțiunii de cumpărare de influență, ca și în cazul infracțiunii de conflict de interese, valoarea socială ocrotită este una care vizează în mod explicit mediul privat, ipoteză în care statul nu trebuie să aibă interesul de a incrimina cumpărarea de influență, întrucât valoarea ce se încearcă a fi ocrotită în acest caz nu are caracter public. Susține că, similar faptei de conflict de interese, argumentele Curții Constituționale dezvoltate în Decizia nr. 603 din 6 octombrie 2015, în susținerea soluției de admitere a excepției de neconstituționalitate privind sintagma „*ori în cadrul oricărei persoane juridice*” din cuprinsul art. 308 alin. (1) din Codul penal cu raportare la art. 301 din Codul penal, subzistă și în cazul excepției de neconstituționalitate a aceleiași sintagme din cadrul art. 308 alin. (1) din Codul penal cu raportare la art. 292 din Codul penal, astfel că invocă considerentele din decizia precitată, potrivit cărora „prin dispozițiile art. 308 alin. (1) din Codul penal, sancționând penal fapte ce contravin unor interese pur private, legiuitorul le-a calificat pe acestea din urmă ca având caracter public, ceea ce a dus la o limitare disproporționată a dreptului la muncă și a libertății economice ale persoanelor care își desfășoară activitatea în mediul privat. În aceste condiții, protecția penală astfel reglementată, deși adecvată sub aspectul finalității, aceea a protejării unor valori sociale chiar și private, nu este necesară și nu respectă un raport just de proporționalitate între severitatea măsurii ce poate fi luată și interesul individual al persoanelor”, „dacă faptele persoanelor din mediul privat sunt cauzatoare de prejudicii, împotriva acestora poate fi angajată răspunderea civilă, de dreptul muncii sau altă formă de răspundere, care nu implică forța de constrângere a statului prin mijloace de drept penal”. Susține că, prin aplicarea Deciziei nr. 603 din 6 octombrie 2015 raportat doar la art. 301 alin. (1) din Codul penal privind infracțiunea de conflict de interese, se naște discriminarea în fața legii în aplicarea dispozițiilor art. 308 alin. (1) din Codul penal, întrucât în cazul subiectului activ al infracțiunii de cumpărare de influență decizia precitată nu se aplică și, potrivit art. 308 alin. (1) din Codul penal, acesta urmează să fie condamnat penal pentru săvârșirea faptei potrivit art. 308 alin. (2) din Codul penal, prin reducerea limitelor speciale ale pedepsei cu o treime. Așadar, consideră că aplicarea sintagmei neconstituționale „*ori în cadrul oricărei persoane juridice*”, doar în ceea ce privește art. 301 din Codul penal, încalcă voința legiuitorului care a gândit această sintagmă nediscriminatoriu, astfel că neaplicarea aceluiași considerente ale Deciziei nr. 603 din 6 octombrie 2015, raportat la art. 292 din Codul penal, când fapta este săvârșită de către sau în legătură cu o persoană care exercită o însărcinare de orice natură în cadrul oricărei persoane juridice, creează un tratament diferit și nejustificat privind drepturile și interesele fundamentale, dând naștere unei discriminări directe pentru cazul când sintagma se aplică faptelor de conflict de interese, însă nu și celor de cumpărare de influență săvârșite de funcționarii privați din cadrul oricărei persoane juridice și, de asemenea, unei discriminări indirecte, produse la nivel de efect când sintagma nu se aplică faptelor

săvârșite în legătură cu funcționarii privați din cadrul oricărei persoane juridice.

7. Curtea de Apel Bacău — Secția penală, cauze minore și familie opinează că excepția de neconstituționalitate este nefondată. Apreciază că drepturile la muncă și la libertate economică nu au un caracter absolut, valorile supreme ocrotite de Constituție, potrivit art. 1 alin. (3), fiind reglementate „în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989”. Aceste valori supreme sunt reglementate și recunoscute la nivel european, într-o „societate democratică” și constau în securitatea națională, siguranța publică, apărarea ordinii, a sănătății și a moralei publice, protecția drepturilor și a libertăților cetățenilor. Arată că într-un sens asemănător sunt și dispozițiile art. 4 din Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, potrivit cărora statele părți nu vor putea supune drepturile din acest Pact decât unor limite stabilite de lege, care să fie compatibile cu aceste drepturi și „*exclusiv în vederea promovării bunăstării generale într-o societate democratică*”. În consecință, instanța apreciază că apărarea ordinii publice împotriva infracțiunilor de corupție se justifică și în situația în care subiectul pasiv al acestora îl constituie o persoană juridică, alta decât cea stabilită prin prevederile art. 175 din Codul penal.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate invocate.

9. Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile scrise ale autoarei, notele scrise ale părții E.On Distribuție România — S.A. din Bacău, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie, potrivit actului de sesizare, dispozițiile art. 308 raportat la art. 292 din Codul penal. Din motivarea autoarei excepției, Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 308 alin. (1) din Codul penal cu referire la sintagma „ori în cadrul oricărei persoane juridice”, raportat la art. 292 alin. (1) din Codul penal. Textele de lege criticate au următorul conținut:

— Art. 292 alin. (1): „*Promisiunea, oferirea sau darea de bani ori alte foloase, pentru sine sau pentru altul, direct ori indirect, unei persoane care are influență sau lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar public, pentru a-l determina pe acesta să îndeplinească, să nu îndeplinească, să urgenteze ori să întârzie îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau să îndeplinească un act contrar acestor îndatoriri, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.*”;

— Art. 308 alin. (1): „*Dispozițiile art. 289—292, 295, 297—301 și 304 privitoare la funcționarii publici se aplică în mod corespunzător și faptelor săvârșite de către sau în legătură cu persoanele care exercită, permanent ori temporar, cu sau fără o remunerație, o însărcinare de orice natură în serviciul unei persoane fizice dintre cele prevăzute la art. 175 alin. (2) ori în cadrul oricărei persoane juridice.*”

12. În susținerea neconstituționalității dispozițiilor art. 308 alin. (1) din Codul penal cu referire la sintagma „ori în cadrul oricărei persoane juridice” raportat la art. 292 alin. (1) din Codul penal, autoarea excepției invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 16 referitor la egalitatea cetățenilor în fața legii, art. 41 alin. (1) referitor la dreptul la muncă, art. 45 privind libertatea economică și art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că autoarea excepției formulează critici cu privire la prevederile art. 308 alin. (1) din Codul penal cu referire la sintagma „ori în cadrul oricărei persoane juridice” raportat la infracțiunea de cumpărare de influență reglementată în art. 292 alin. (1) din Codul penal. În esență, în opinia autoarei excepției, norma penală criticată creează o extindere nejustificată a sferei de aplicare a infracțiunii de cumpărare de influență în domeniul privat, de natură a aduce atingere libertății economice și dreptului la muncă, iar neaplicarea soluției și considerentelor Deciziei Curții Constituționale nr. 603 din 6 octombrie 2015 și în cauza de față este contrară dispozițiilor art. 16 din Constituție referitoare la egalitatea în drepturi a cetățenilor.

14. Curtea urmează a stabili „*legătura cu soluționarea cauzei*” a dispozițiilor legale criticate, raportat la obiectul cauzei în cadrul căreia excepția de neconstituționalitate a fost invocată, în sensul art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată. Astfel, Curtea reține că, potrivit înscrisurilor aflate la Dosarul Curții nr. 364D/2016, respectiv Decizia penală nr. 311 din 15 martie 2016, pronunțată de Curtea de Apel Bacău — Secția penală, cauze minore și familie, în Dosarul nr. 18.532/180/2014/a9, și care constituie actul de sesizare a Curții Constituționale, și Încheierea din 3 martie 2016, pronunțată de Tribunalul Bacău — Secția penală, în Dosarul nr. 18.532/180/2014, autoarea excepției, Societatea Comercială Dragoliv Service — S.R.L. din Sascut, județul Bacău, a fost trimisă în judecată sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de furt de energie electrică, prevăzută de art. 228 alin. (1) și (3) din Codul penal, executarea sau folosirea de instalații clandestine în scopul racordării directe la rețea sau pentru ocolirea echipamentelor de măsurare, prevăzută de art. 92 alin. (2) din Legea nr. 123/2012, și cumpărare de influență, prevăzută de art. 308 alin. (1) din Codul penal cu referire la art. 292 alin. (1) din Codul penal, toate cu aplicarea art. 38 alin. (1) din Codul penal. Totodată, Curtea reține că, potrivit înscrisului intitulat „apel împotriva Încheierii din 3 martie 2016 prin care s-a respins sesizarea Curții Constituționale cu soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 308 raportat la art. 292 din Codul penal”, pag. 2, care emană de la Societatea Comercială Dragoliv Service — S.R.L. din Sascut, județul Bacău — autoare a excepției de neconstituționalitate — infracțiunea de cumpărare de influență a constat „în aceea, așa după cum se precizează prin rechizitoriul formulat de Parchetul de pe lângă Judecătoria Bacău în Dosarul penal nr. 10.953/P/2013 cu care a fost sesizată instanța de judecată, că am promis bani direct inculpatului Chițescu Bogdan Marius care avea influență asupra membrilor Comisiei de reanaliză de la Iași ce a analizat cazul de fraudă având ca obiect subscria, S.C. Dragoliv Service — S.R.L., în sensul că îi va determina pe aceștia să admită contestația formulată și să diminueze prejudiciul calculat inițial de către Comisia de analiză din cadrul E.On Bacău, activitate care a fost dusă cu succes la bun sfârșit așa cum reiese din hotărârea comisiei indicate.” Așadar, Curtea reține că, cumpărătorul de influență, Societatea Comercială Dragoliv Service — S.R.L. — autor al excepției de neconstituționalitate — subiect activ al infracțiunii, a promis bani vânzătorului de influență, Chițescu Bogdan Marius, pentru a-i determina pe membrii Comisiei de reanaliză din cadrul E.On Iași

să admită contestația formulată și să diminueze prejudiciul calculat inițial de către Comisia de analiză din cadrul E-On Bacău.

15. În aceste condiții, Curtea reține că subiectul pasiv secundar al infracțiunii de cumpărare de influență, pentru săvârșirea căreia autoarea excepției a fost trimisă în judecată, sunt membrii Comisiei de reanaliză din cadrul E.On Iași, având calitatea de funcționari în cadrul unei companii al cărei obiect de activitate constă în prestarea unui serviciu de interes public — activitate de interes general în domeniul energiei electrice —, fiind autorizată și monitorizată de o autoritate publică, respectiv de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, în condițiile Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 485 din 16 iulie 2012.

16. Curtea reține că art. 175 alin. (2) din Codul penal asimilează funcționarului public și persoana care exercită un serviciu de interes public pentru care a fost investită de autoritățile publice sau care este supusă controlului ori supravegherii acesteia cu privire la îndeplinirea respectivului serviciu public. Așadar, pentru ca o persoană să facă parte din această categorie este necesară întrunirea, în mod cumulativ, a două cerințe obligatorii, respectiv să exercite un serviciu de interes public și să fie investită cu îndeplinirea serviciului public de către o autoritate publică sau să exercite serviciul de interes public sub controlul ori supravegherea unei autorități publice. Analiza îndeplinirii primei cerințe, care vizează sfera atribuțiilor persoanei, se face ținând seama de definiția dată serviciului de interes public în doctrina de drept administrativ. Altfel spus, trebuie observat dacă, prin realizarea serviciului, se urmărește satisfacerea unor nevoi de interes general și dacă se relevă, în mod direct sau indirect, o autoritate publică. Curtea reține că noțiunea de „serviciu public” desemnează fie o formă de activitate prestată în folosul interesului public, fie o subdiviziune a unei instituții din administrația internă împărțită pe secții, servicii etc. Din categoria serviciilor de interes public fac parte acele entități care, prin activitatea pe care o desfășoară, sunt chemate să satisfacă anumite interese generale ale membrilor societății. Cu referire la cea de-a doua condiție, care privește relația persoanei ce realizează serviciul public cu autoritățile

publice, aceasta este îndeplinită, alternativ, dacă investirea pentru îndeplinirea serviciului s-a făcut de către o autoritate publică ori dacă activitatea persoanei este supusă controlului sau supravegherii unei autorități publice, indiferent de modalitatea de investire. Prin *investirea pentru realizarea unui serviciu public* se înțelege fie acordarea de către o autoritate a calității din care derivă obligația de a realiza respectivul serviciu, fie încredințarea realizării serviciului de interes public printr-o decizie a autorității.

17. În context, Curtea reține că Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, în Decizia nr. 20 din 29 septembrie 2014, a stabilit că „sunt incluși (...) [s.n. în categoria funcționarilor publici asimilați, potrivit art. 175 alin. (2) din Codul penal] particularii care primesc gestiunea unui serviciu public național sau local, economic sau sociocultural, devenind, astfel, de utilitate publică. Este vorba despre subiecți care își desfășoară activitatea în cadrul persoanelor juridice de drept privat cu scop lucrativ: societăți comerciale care, prin intermediul contractelor administrative, valorifică, în interesul colectivității, naționale sau locale, după caz, bunurile și serviciile publice.”

18. În aceste condiții, având în vedere că subiectul pasiv secundar din prezenta cauză își desfășoară activitatea în cadrul unei persoane juridice care prestează, în interesul colectivității, naționale sau locale, un serviciu public, sub supravegherea, monitorizarea unei autorități publice, Curtea constată că acesta poate fi încadrat în sfera funcționarilor publici asimilați, potrivit dispozițiilor art. 175 alin. (2) din Codul penal, iar nu „în cadrul oricărei persoane juridice”, din această perspectivă dispozițiile art. 308 alin. (1) din Codul penal cu referire la sintagma „în cadrul oricărei persoane juridice” raportat la art. 292 alin. (1) din Codul penal nefiind incidente în cauza în care excepția de neconstituționalitate a fost invocată. Prin urmare, neîndeplinirea condiției prevăzute în alin. (1) al art. 29 din Legea nr. 47/1992, republicată, determină respingerea, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 308 alin. (1) din Codul penal cu referire la sintagma „ori în cadrul oricărei persoane juridice” raportat la infracțiunea de cumpărare de influență reglementată în art. 292 alin. (1) din Codul penal.

19. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 308 alin. (1) din Codul penal cu referire la sintagma „ori în cadrul oricărei persoane juridice” raportat la art. 292 alin. (1) din Codul penal, excepție ridicată de Societatea Comercială Dragoliv Service — S.R.L. din Sascut, județul Bacău, în Dosarul nr. 18.532/180/2014/a9 al Curții de Apel Bacău — Secția penală, cauze minore și familie.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Bacău — Secția penală, cauze minore și familie și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 15 decembrie 2016.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 4

din 30 ianuarie 2017

Dosar nr. 3.478/1/2016

Ionel Barbă — președintele Secției de contencios administrativ și fiscal — președintele completului
 Doina Duican — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
 Viorica Trestianu — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
 Laura Mihaela Ivanovici — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
 Dana Iarina Vartires — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
 Mariana Constantinescu — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
 Rodica Florica Voicu — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
 Carmen Maria Ilie — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
 Adriana Elena Gherasim — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ce formează obiectul dosarului este constituit conform dispozițiilor art. XIX alin. (2) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu modificările ulterioare, și ale art. 27⁴ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

Ședința este prezidată de domnul judecător Ionel Barbă, președintele Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă domnul Aurel Segărceanu, magistrat-asistent la Secțiile Unite, desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulament.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizarea formulată de Tribunalul Caraș-Severin — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, în Dosarul nr. 23.520/271/2014, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„Dacă, în sensul dispozițiilor art. 109 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002*), art. 180 și 181 din Regulamentul de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1.391/2006, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002*), coroborate cu art. 15 și 21 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare (*Ordonanța Guvernului nr. 2/2001*), polițistul poate încheia procesul-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor în urma informațiilor comunicate prin radio de către operatorul radar, aflat în alt loc decât acela în care se află polițistul, sau

doar ca urmare a verificării în mod nemijlocit a înregistrării aparatului radar.”

Magistratul-asistent prezintă referatul cu privire la obiectul sesizării, arătând că instanțele au comunicat jurisprudență și puncte de vedere referitoare la problema de drept supusă dezlegării, iar la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorul-raportor; potrivit dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, raportul a fost comunicat părților, care și-au exprimat punctul de vedere.

În urma deliberărilor, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

1. Tribunalul Caraș-Severin — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, prin Încheierea din 17 mai 2016, pronunțată în Dosarul nr. 23.520/271/2014, a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în temeiul art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, prin care să dea o rezolvare de principiu cu privire la chestiunea de drept sus-menționată.

II. **Expunerea succintă a procesului. Obiectul investirii instanței care a solicitat pronunțarea unei hotărâri prealabile. Stadiul procesual în care se află pricina**

2. Prin plângerea contravențională înregistrată pe rolul Judecătoriei Caransebeș, la data de 30 aprilie 2015, cu nr. 23.520/271/2014, prin declinare de la Judecătoria Oradea, petentul C.H.O., în contradictoriu cu intimatul Inspectoratul Județean de Poliție, a solicitat instanței, în principal, anularea procesului-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor întocmit la data de 31 octombrie 2014, iar în subsidiar înlocuirea sancțiunii amenzii cu avertisment și restituirea sumei achitate cu titlu de amendă.

3. În motivarea plângerii, petentul a arătat că la data de 31 octombrie 2014, în timp ce se deplasa cu autoturismul, în interes de serviciu, pe direcția Caransebeș — Orșova și pe raza localității Mehadia, la km 386 + 200 m, pe DN6, a fost înregistrat circulând cu viteza de 121 km/h, pe un sector de drum cu viteza legal admisă de 50 km/h. Petentul a susținut că, din cauza timpului și a urgenței, nu a observat dacă limita de viteză era de 50 km/h sau 70 km/h și a arătat că a achitat jumătate din cuantumul amenzii contravenționale în termen de 48 de ore; totodată a solicitat ca intimatul să depună înscrisurile care au stat la baza întocmirii procesului-verbal.

4. Intimatul a formulat întâmpinare, prin care a solicitat respingerea plângerii, arătând că petentul a fost sancționat contravențional cu amendă și măsura complementară a reținerii permisului de conducere, în conformitate cu prevederile art. 121 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 și art. 147 alin. (1) din Regulamentul de aplicare a acesteia, reținându-se în sarcina sa că la data de 31 octombrie 2014, ora 13,48, aflându-se la volanul autoturismului, a fost surprins de aparatul radar circulând pe DN6+km 386+200 m, cu viteza

de 121 km/h pe un sector de drum cu viteza legal admisă de 50 km/h și neavând asupra sa în momentul controlului asigurarea obligatorie RCA. Intimata a depus la dosar planșe foto, raportul agentului constatator, atestatul operatorului radar.

5. Prin Sentința civilă nr. 1.103 din 16 septembrie 2015, Judecătoria Caransebeș a respins plângerea contravențională formulată de petent și a menținut procesul-verbal de contravenție, reținând că acesta a fost întocmit cu respectarea condițiilor de formă prevăzute de art. 16 și 19 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 și cuprinde mențiunile obligatorii prevăzute de art. 17 din același act normativ, neexistând motive de nulitate ce pot fi invocate din oficiu.

6. Referitor la temeinicia actului contestat, prima instanță a reținut că procesul-verbal de constatare și sancționare a contravenției face dovada deplină a situației de fapt și a încadrării în drept, până la proba contrară, beneficiind de prezumția de veridicitate.

7. Instanța de judecată a reținut că fapta a fost constatată cu mijloace tehnice certificate, în conformitate cu dispozițiile art. 109 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, constatarea contravenției și aplicarea sancțiunii făcându-se direct de către agentul constatator, iar, potrivit alin. (2) al aceluiași articol, constatarea contravenției putându-se face și cu ajutorul unor mijloace tehnice certificate sau mijloace tehnice omologate și verificate metrologic; în speță, constatarea contravenției săvârșite de către petent s-a făcut cu ajutorul aparatului radar, măsurătorile și înregistrările au fost efectuate conform dispozițiilor legale ale pct. 4.2 din NML 021—05, de către operatorul radar, iar procesul-verbal a fost întocmit conform art. 181 din Regulamentul de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002.

8. Împotriva sentinței pronunțate de prima instanță a formulat apel petentul, solicitând anularea hotărârii atacate, rejudecarea cauzei de către instanța de apel și admiterea plângerii, cu consecința anulării procesului-verbal de constatare a contravenției.

9. În motivare, petentul a arătat, în esență, că i-au fost încălcate drepturile prevăzute de normele interne și europene privind dreptul la apărare și că judecata în fond s-a desfășurat prin încălcarea principiilor contradictorialității, prevăzut de art. 14 din Codul de procedură civilă, și rolului activ al judecătorului în aflarea adevărului, prevăzut de art. 22 din același cod. În acest sens a arătat că întâmpinarea i-a fost comunicată fără a-i fi comunicate și actele depuse de intimat în probațiune, deși procesul verbal de îndeplinire a procedurii de comunicare menționează, în mod nereal, că acestea au fost depuse la cutia poștală.

10. În ceea ce privește soluționarea plângerii contravenționale a arătat că instanța de fond în mod eronat a reținut că procesul-verbal a fost întocmit cu respectarea condițiilor de formă prevăzute de art. 16 și 19 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 și că face dovada deplină a situației de fapt și a încadrării în drept.

11. Intimatul a formulat întâmpinare, prin care a solicitat respingerea apelului ca neîntemeiat și menținerea hotărârii primei instanțe, ca temeinică și legală, susținând că procesul-verbal de contravenție a fost în mod temeinic întocmit, fiind cuprinse toate mențiunile obligatorii, iar agentul constatator a respectat dispozițiile legale și a întocmit actul sancționator în conformitate cu acestea, făcând aplicarea corectă a dispozițiilor art. 16 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001. Intimatul a depus la dosar înregistrarea aparatului radar și buletinul de verificare metrologică.

12. După comunicarea înscrisurilor și suportului care conține înregistrarea faptei contravenționale, apelantul a depus la dosar note scrise, prin care a învederat că autoturismul pe care era montat aparatul radar care a efectuat înregistrarea,

neînscrisurat cu însemnele poliției, se afla în alt loc decât echipajul de poliție care l-a oprit și i-a aplicat amenda. Ulterior, apelantul a formulat concluzii scrise, prin care a arătat că, potrivit Regulamentului de aplicare a Ordonanței de urgență Guvernului nr. 195/2002, constatarea contravenției se face fie direct (art. 180), fie cu ajutorul unor mijloace tehnice omologate și verificate metrologic (art. 181), iar în procedura constatării prin mijloace tehnice se prevede că agentul constatator care a prelucrat înregistrarea va încheia procesul-verbal de contravenție; potrivit art. 16 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, procesul-verbal trebuie să cuprindă numele și prenumele agentului constatator, lipsa acestora atrăgând sancțiunea nulității absolute a actului, conform art. 17 din același act normativ.

13. A arătat apelantul că, în cauză, persoana care a încheiat procesul-verbal de contravenție nu este agentul care a constatat contravenția, fapta fiind constatată cu ajutorul unui mijloc tehnic certificat de către un alt agent, aflat la câțiva kilometri distanță, împrejurare ce rezultă din raportul încheiat la data de 23 decembrie 2014, de către persoana care a întocmit procesul-verbal, unde arată că i s-a comunicat prin intermediul mijloacelor radio din dotare că autoturismul apelantului a fost înregistrat și filmat circulând cu viteza de 121 km/h; deși persoana care a întocmit procesul-verbal de contravenție nu este persoana care a constatat contravenția, în cuprinsul actului de sancționare nu este identificat agentul care a făcut constatarea.

14. Apelantul a susținut că actul a fost emis într-o procedură nepermisă și nereglementată de lege, fiind întocmit de către un agent, care i-a aplicat o sancțiune pentru o faptă constatată de un alt agent, respectiv operatorul radar, contrar dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 și Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 2/2001, conform cărora agentul constatator și numai el, constatând contravenția, întocmește procesul-verbal.

III. Dispozițiile legale supuse interpretării

15. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002:

„Art. 109. — (1) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac direct de către polițistul rutier, iar în punctele de trecere a frontierei de stat a României, de către polițiștii de frontieră.

(2) Constatarea contravențiilor se poate face și cu ajutorul unor mijloace tehnice certificate sau mijloace tehnice omologate și verificate metrologic, consemnându-se aceasta în procesul-verbal de constatare a contravenției.

(3) În cazurile prevăzute la alin. (2), procesul-verbal se poate încheia și în lipsa contravenientului, după stabilirea identității conducătorului de vehicul, menționându-se aceasta în procesul-verbal, fără a fi necesară confirmarea faptelor de către martori.

(4) Forma și conținutul procesului-verbal de constatare a contravenției se stabilesc prin regulament.

(5) Contravenientul, cu excepția persoanei juridice, poate achita, în termen de cel mult două zile lucrătoare de la data primirii procesului-verbal de constatare a contravenției, jumătate din minimul amenzii prevăzute de lege.

(6) Pentru amenzile contravenționale în quantum de până la 20 puncte-amendă, contravenientul poate achita pe loc agentului constatator jumătate din minimul amenzii prevăzute de lege.

(7) În cazul prevăzut la alin. (6), agentul constatator eliberează contravenientului chitanța reprezentând contravaloarea amenzii, în care se menționează data, numele și prenumele contravenientului, fapta săvârșită, actul normativ care stabilește și sancționează contravenția, numele, prenumele și semnătura agentului constatator, nemaifiind necesară încheierea procesului-verbal de constatare a contravenției dacă nu se dispune și o sancțiune contravențională complementară.

(8) Amenzile privind circulația pe drumurile publice se achită în condițiile legii și se fac venit integral la bugetele locale.

(9) Prevederile prezentei ordonanțe de urgență referitoare la contravenții se completează cu cele ale Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, dacă prin prezenta ordonanță de urgență nu se dispune altfel.”

16. *Ordonanța Guvernului nr. 2/2001:*

„Art. 15. — (1) Contravenția se constată printr-un proces-verbal încheiat de persoanele anume prevăzute în actul normativ care stabilește și sancționează contravenția, denumite în mod generic *agenți constatați*.

(2) Pot fi agenți constatați: primarii, ofițerii și subofițerii din cadrul Ministerului de Interne, special abilitați, persoanele împuternicite în acest scop de miniștri și de alți conducători ai autorităților administrației publice centrale, de prefecti, președinți ai consiliilor județene, primari, de primarul general al municipiului București, precum și de alte persoane prevăzute în legi speciale.

(3) Ofițerii și subofițerii din cadrul Ministerului de Interne constată contravenții privind: apărarea ordinii publice; circulația pe drumurile publice; regulile generale de comerț; vânzarea, circulația și transportul produselor alimentare și nealimentare, țigărilor și băuturilor alcoolice; alte domenii de activitate stabilite prin lege sau prin hotărâre a Guvernului.

(...)

Art. 21. — (1) În cazul în care prin actul normativ de stabilire și sancționare a contravențiilor nu se prevede altfel, agentul constatator, prin procesul-verbal de constatare, aplică și sancțiunea.

(2) Dacă, potrivit actului normativ de stabilire și sancționare a contravenției, agentul constatator nu are dreptul să aplice și sancțiunea, procesul-verbal de constatare se trimite de îndată organului sau persoanei competente să aplice sancțiunea. În acest caz sancțiunea se aplică prin rezoluție scrisă pe procesul-verbal.

(3) Sancțiunea se aplică în limitele prevăzute de actul normativ și trebuie să fie proporțională cu gradul de pericol social al faptei săvârșite, ținându-se seama de împrejurările în care a fost săvârșită fapta, de modul și mijloacele de săvârșire a acesteia, de scopul urmărit, de urmarea produsă, precum și de circumstanțele personale ale contravenientului și de celelalte date înscrise în procesul-verbal.”

17. *Regulamentul de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002:*

„Art. 180. — (1) În cazul în care constată încălcări ale normelor rutiere, agentul constatator încheie un proces-verbal de constatare a contravenției, potrivit modelului prevăzut în anexa nr. 1A, care va cuprinde în mod obligatoriu: data, ora și locul unde este încheiat; gradul profesional, numele și prenumele agentului constatator, unitatea din care acesta face parte; numele, prenumele, codul numeric personal, domiciliul sau reședința contravenientului, numărul și seria actului de identitate ori, în cazul cetățenilor străini, al persoanelor fără cetățenie sau al cetățenilor români cu domiciliul în străinătate, seria și numărul pașaportului ori ale altui document de trecere a frontierei de stat, data eliberării acestuia și statul emitent; descrierea faptei contravenționale, cu indicarea datei, orei și locului în care a fost săvârșită, precum și arătarea tuturor împrejurărilor ce pot servi la aprecierea gravității faptei și la evaluarea eventualelor pagube pricinuite; indicarea actului normativ prin care se stabilește și se sancționează contravenția; numărul punctelor-amendă aplicate și valoarea acestora, posibilitatea achitării de către persoana fizică, în termen de cel mult două zile lucrătoare, a jumătate din minimul amenzii prevăzute de actul normativ, sancțiunea contravențională

complementară aplicată și/sau măsura tehnico-administrativă dispusă; indicarea societății de asigurări, în situația în care fapta a avut ca urmare producerea unui accident de circulație din care au rezultat numai pagube materiale; termenul de exercitare a căii de atac, semnătura agentului constatator și unitatea de poliție la care se depune plângerea.

(2) În cazul în care contravenientul refuză sau nu poate să semneze procesul-verbal, agentul constatator va face mențiune despre aceste împrejurări, care trebuie să fie confirmate de un martor asistent. În acest caz procesul-verbal va cuprinde numele, prenumele, codul numeric personal și semnătura martorului.

(3) Atunci când contravenientul a fost sancționat cu amendă, odată cu copia procesului-verbal (exemplarul nr. 2), acestuia i se va comunica și înștiințarea de plată, în care se va face mențiunea cu privire la obligativitatea achitării amenzii la instituțiile abilitate să o încaseze, potrivit legislației în vigoare, în termen de 15 zile de la comunicare, în caz contrar urmând să se procedeze la executarea silită.

(4) În situația în care contravenientul este persoană juridică, în procesul-verbal se fac mențiuni cu privire la denumirea, sediul, codul unic de înregistrare ale acesteia, precum și numele, prenumele, numărul și seria actului de identitate, codul numeric personal și domiciliul ori reședința persoanei care o reprezintă.

(5) În momentul încheierii procesului-verbal agentul constatator este obligat să aducă la cunoștință contravenientului dreptul de a face obiecțiuni cu privire la conținutul actului de constatare. Obiecțiunile trebuie consemnate distinct în procesul-verbal la rubrica «Alte mențiuni», sub sancțiunea nulității procesului-verbal.

(6) În cazul în care pentru fapta săvârșită se dispune ca măsură tehnico-administrativă reținerea permisului de conducere și/sau a certificatului de înmatriculare ori de înregistrare sau a plăcuțelor cu numărul de înmatriculare ori de înregistrare, odată cu încheierea procesului-verbal de constatare a contravenției agentul constatator eliberează și o dovadă înlocuitoare cu sau fără drept de circulație, după caz, al cărei model este prevăzut în anexa nr. 1B.

(7) Atunci când permisul de conducere se retrage pentru că titularul acestuia a fost declarat inapt pentru a conduce autovehicule sau tramvaie, se eliberează dovadă înlocuitoare fără drept de circulație.

(8) În situația în care, prin același proces-verbal de constatare a contravenției, se dispun mai multe măsuri tehnico-administrative, agentul constatator eliberează pentru fiecare document sau set de plăcuțe câte o dovadă înlocuitoare.

(9) Pentru vehiculele implicate în accidente de circulație din care au rezultat pagube materiale, poliția rutieră eliberează proprietarilor sau deținătorilor acestora autorizație de reparații, al cărei model este prevăzut în anexa nr. 1C, cu excepția situației în care s-a încheiat o constatare amiabilă de accident a cărei validitate a fost atestată de societatea de asigurări abilitată, în condițiile legii, caz în care reparațiile pot fi efectuate în baza actului de atestare.

Art. 181. — (1) În situația în care fapta a fost constatată cu ajutorul unui mijloc tehnic certificat sau unui mijloc tehnic omologat și verificat metrologic, polițistul rutier încheie un proces-verbal de constatare a contravenției, potrivit modelului prevăzut în anexa nr. 1D, după prelucrarea înregistrărilor și stabilirea identității conducătorului de vehicul.

(2) Datele de identificare a contravenientului care se consemnează în procesul-verbal de constatare a contravenției sunt cele comunicate, în scris, sub semnătura proprietarului sau deținătorului legal al vehiculului.”

IV. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

18. Apelantul a apreciat că întocmirea procesului-verbal de contravenție și aplicare a sancțiunii trebuia efectuat de către operatorul radar, singura persoană care are dreptul să constate săvârșirea faptei.

19. Intimatul nu a formulat un punct de vedere.

V. Punctul de vedere al completului de judecată care a formulat sesizarea

A. Cu privire la admisibilitatea sesizării

20. Instanța de trimitere a apreciat că sunt îndeplinite cerințele prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, reținând următoarele: este investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță; soluționarea cauzei depinde de lămurirea modului de interpretare a dispozițiilor legale ce constituie obiectul sesizării; chestiunea de drept este nouă și asupra ei Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o altă hotărâre; problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare și nici al unei alte sesizări, în condițiile art. 519 din Codul de procedură civilă.

B. Cu privire la chestiunea de drept ce formează obiectul sesizării, opinia judecătorilor cauzei este divergentă.

21. Într-o opinie se consideră că depășirea vitezei legale nu poate fi constatată cu oprirea în trafic a conducătorului auto, în cazul cinemometrelor folosite în regim staționar, cum este cazul de față, decât de un echipaj format din cel puțin doi agenți (unul fiind operatorul radar, celălalt fiind agentul care oprește vehiculul în trafic). Împrejurarea că procesul-verbal este întocmit și semnat de către cel care oprește în trafic contravenientul, și nu de operatorul radar, nu este de natură să atragă nulitatea procesului-verbal. Nu este obligatoriu ca agentul care încheie procesul-verbal să constate personal fapta, însă în cazul în care fapta nu este constatată personal, procesul-verbal nu se bucură de prezumția de veridicitate. În această situație, procesul-verbal trebuie să fie susținut de probe suficiente, care să demonstreze existența faptei și vinovăția contravenientului. Depășirea vitezei legale nu poate fi, în niciun caz, constatată personal de către agentul rutier. Aceasta se poate constata numai prin intermediul aparatelor radar omologate și verificate metrologic.

22. În altă opinie se consideră că procesul-verbal de constatare a contravențiilor rutiere nu poate fi întocmit exclusiv în baza unor informații furnizate de altă persoană, ci în baza unor constatări personale, indiferent de mijloacele folosite (proprile simțuri sau înregistrarea aparatului radar), ale celui ce-l întocmește. Atât legea specială — Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, cât și legea generală — Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 2/2001 prevăd că agentul constator, și numai el, constatând contravenția, întocmește procesul-verbal, astfel încât trebuie trasă concluzia că în timpul procedurii administrative de constatare și de întocmire a procesului-verbal intervine un singur agent — cel care constată săvârșirea faptei și care semnează actul (art. 15 și următoarele).

23. În sprijinul acestei opinii se susține că trebuie avut în vedere și că agentul care întocmește actul trebuie să descrie în cuprinsul acestuia fapta exact așa cum a constat-o, cum a perceput-o cu propriile simțuri, și nu în baza constatărilor altei persoane, ce pot fi comunicate de către acea persoană ori recepționate eronat; un argument în plus este și faptul că întocmirea procesului-verbal de contravenție trebuie precedată de administrarea de către agentul constator a unor probe. Or, nu se poate susține că simpla comunicare a numărului vehiculului și a vitezei cu care a fost înregistrat acesta de către aparatul radar poate suplini obligația agentului constator de a cerceta atât existența faptei, cât și a împrejurărilor în care a fost săvârșită.

VI. Jurisprudența instanțelor naționale și opiniile exprimate de acestea

24. Înalta Curte de Casație și Justiție — Secțiile Unite, prin Decizia nr. XXII din 19 martie 2007¹, pronunțată în recursul în interesul legii, în legătură cu aplicarea și interpretarea dispozițiilor art. 16 alin. (7) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, deși nu privește în mod direct dispozițiile legale supuse interpretării prin sesizarea ce face obiectul analizei de față, poate prezenta relevanță pentru dezlegarea chestiunii de drept în discuție, prin considerentele pe care le conține, după cum se va arăta în cele ce urmează.

25. La solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, majoritatea curților de apel au comunicat că nu au identificat jurisprudență referitoare la problema de drept în discuție și nici cauze aflate pe rol, în care să se pună această problemă de drept, dată fiind natura litigiilor supuse analizei, care nu sunt de competența curților de apel.

26. Au fost transmise, însă, jurisprudență și puncte de vedere/opinii ale judecătorilor și tribunalelor, din examinarea cărora se desprind următoarele orientări:

A) Într-o primă orientare, majoritară, s-a considerat că încheierea procesului-verbal de constatare a contravenției poate fi efectuată și de către un alt polițist rutier decât cel care a constatat în mod nemijlocit săvârșirea faptei contravenționale, însă condiția impusă de textul de lege este ca fapta să fi fost constatată cu ajutorul unui mijloc tehnic care să fie certificat sau omologat și verificat metrologic.

27. În acest sens s-au pronunțat, respectiv și-au exprimat opinia următoarele instanțe: Judecătoria Sectorului 1 București — Secția civilă (Sentința nr. 18.288 din 12 octombrie 2015); Judecătoria Sectorului 4 București — Secția civilă (sentința nr. 11.835 din 28 octombrie 2016); Judecătoria Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă (Sentința nr. 7.364 din 23 septembrie 2011); Judecătoria Sectorului 6 București — Secția civilă (Sentința nr. 5.704 din 23 iunie 2016); Judecătoria Alba Iulia (Sentința nr. 1.207/2016); Judecătoria Săveni (sentințele nr. 464 din 30 martie 2016 și nr. 661 din 18 aprilie 2016); Tribunalul Călărași — Secția civilă (Decizia nr. 446 din 19 aprilie 2016); Tribunalul Constanța — Secția de contencios administrativ și fiscal (deciziile nr. 1.193 din 26 mai 2016 și nr. 590 din 16 martie 2016); Tribunalul Tulcea — Secția civilă de contencios administrativ și fiscal (Decizia nr. 123 din 18 februarie 2016); Tribunalul Dolj — Secția de contencios administrativ și fiscal (Decizia nr. 1.182 din 16 octombrie 2015); Tribunalul Mehedinți — Secția a II-a civilă de contencios administrativ și fiscal (Decizia nr. 735 din 3 noiembrie 2015); Tribunalul Alba — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ, fiscal și de insolvență (Decizia nr. 1.333/A/2016); Tribunalul Prahova — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal (deciziile nr. 430 din 17 februarie 2016 și nr. 149 din 19 ianuarie 2016); Tribunalul Dâmbovița, Tribunalul Galați — Secția de contencios administrativ și fiscal; Judecătoriile Tecuci, Liești, Făurei, Suceava, Dorohoi, Botoșani, Brăila, Galați.

28. S-a reținut, în sprijinul acestei orientări, că întocmirea procesului-verbal de către un agent de poliție în baza înregistrării efectuate de un alt agent-operator radar și împărțirea activităților între membrii aceleiași echipaj de poliție rutieră corespund literei și spiritului dispozițiilor art. 109 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, având în vedere împrejurarea că viteza de deplasare a unui autoturism nu poate fi percepută în mod direct de către o persoană, prin propriile-i simțuri, ci poate fi constatată doar în temeiul măsurărilor efectuate cu un aparat radar certificat și verificat metrologic. Este fără relevanță, așadar, că un polițist operează dispozitivul radar (amplasat pe un vehicul de poliție) și un altul

¹ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 833 din 5 decembrie 2007.

întocmește procesul-verbal de contravenție, întrucât situația este identică oricărui caz în care constatarea se realizează prin mijloace tehnice și sancțiunea este aplicată ulterior de către un agent al statului, împuternicit în acest sens, după observarea înregistrării și a determinării persoanei care a încălcat norma de conduită.

B) Într-o altă orientare s-a apreciat că atât legea specială — Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, cât și legea generală — Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 stipulează că numai agentul constatator, și numai el, constatând contravenția, întocmește procesul-verbal, și aceasta fără nicio excepție, astfel încât trebuie trasă concluzia că în timpul procedurii administrative de constatare și de întocmire a procesului-verbal intervine un singur agent — cel ce constată, care și semnează actul (art. 15 și următoarele); se apreciază, în cadrul acestei orientări, că interpretarea în acest sens a dispozițiilor legale în discuție este corectă, având în vedere că cel ce întocmește actul trebuie să descrie în act fapta, exact așa cum a constatat-o, cum a perceput-o cu propriile simțuri, și nu în baza constatărilor altei persoane, ce pot fi comunicate de către acea persoană ori recepționate eronat.

29. În acest sens s-au pronunțat, respectiv și-au exprimat opinia, următoarele instanțe: Tribunalul Călărași — Secția civilă (Decizia nr. 347 din 16 martie 2016); Judecătoria Fălticeni (Sentința nr. 1.709 din 12 octombrie 2016); Judecătoriile Balș, Corabia și Gura Humorului.

VII. Jurisprudența Curții Constituționale

30. Cu referire la chestiunea de drept ce constituie obiectul sesizării au fost identificate următoarele considerente relevante în jurisprudența Curții Constituționale:

31. „În ceea ce privește critica potrivit căreia prevederile art. 109 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 sunt lipsite de previzibilitate, prin Decizia nr. 1.067 din 14 iulie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 571 din 17 august 2009, referitor la aceleași critici de neconstituționalitate aduse dispozițiilor art. 79 din ordonanța de urgență analizată, Curtea a reținut, sub acest aspect, că, prin Hotărârea din 24 mai 2007, pronunțată în Cauza *Dragotoniu și Militaru — Pidhorni împotriva României*, paragraful 36, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că, «din cauza principiului generalității legilor, conținutul acestora nu poate prezenta o precizie absolută. Una dintre tehnicile-tip de reglementare constă în recurgerea mai degrabă la categorii generale decât la liste exhaustive. De asemenea, numeroase legi se folosesc de eficacitatea formulelor mai mult sau mai puțin vagi, pentru a evita o rigiditate excesivă și a se putea adapta la schimbările de situație. Interpretarea și aplicarea unor asemenea texte depind de practică. Funcția decizională acordată instanțelor servește tocmai pentru a îndepărta îndoielile ce ar putea exista în privința interpretării normelor, ținând cont de evoluțiile practicii cotidiene, cu condiția ca rezultatul să fie coerent cu substanța infracțiunii și evident previzibil». Prin urmare, Curtea a reținut prin aceeași decizie că textele de lege criticate conțin, pentru rațiunile mai sus expuse, o serie de astfel de exprimări generale, revenind instanțelor de judecată sarcina de a decide cu privire la corecta lor interpretare și aplicare în cauzele deduse judecării. (...) Considerentele deciziei anterior enunțate sunt aplicabile *mutatis mutandis* și în cazul de față, dispozițiile art. 109 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 caracterizându-se prin

generalitate, și nu prin lipsă de precizie sau previzibilitate (...) Așadar, revine instanțelor judecătorești sarcina de a stabili dacă agenții constatori au competența de a încheia procese-verbale de constatare și sancționare a unor contravenții, săvârșite anterior momentului constatării, într-un loc în care organul constatator nu a fost prezent.”²

32. „Alin. (2) al art. 109 din ordonanța de urgență criticată (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 — n.r.) prevede că se poate face constatarea contravențiilor și cu ajutorul unor mijloace tehnice certificate sau mijloace tehnice omologate și verificate metrologic, consemnându-se aceasta în procesul-verbal de constatare a contravenției. Revine instanței de judecată obligația de a administra tot probatoriul necesar stabilirii și aflării adevărului, așadar și de a examina probele care stau la baza aplicării sancțiunii contravenționale, obținute cu ajutorul unor mijloace tehnice certificate sau mijloace tehnice omologate și verificate metrologic, la care face referire autorul prezentei excepții în motivarea acesteia. Faptul că, potrivit art. 109 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, aceste sancțiuni contravenționale se aplică de către polițistul rutier dă expresie competenței acestui reprezentant al autorității publice, astfel cum a fost reglementată de legiuitor, și nu aduce nicio atingere dispozițiilor constituționale referitoare la separația puterilor în stat. (...) În plus, măsurile dispuse de reprezentanții poliției rutiere sunt supuse controlului instanțelor judecătorești, prin posibilitatea persoanei contraveniente de a formula plângere împotriva procesului-verbal de contravenție, plângere care, potrivit art. 118 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, suspendă executarea acestor măsuri de la data înregistrării plângerii contravenționale până la data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești.”³

33. De asemenea, examinând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 și 21 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, instanța de contencios constituțional a statuat că aceste dispoziții legale „nu interzic accesul persoanelor nemulțumite de modul de constatare a contravențiilor și aplicarea sancțiunilor corespunzătoare de a face plângere la instanța de judecată ori exercitarea dreptului la apărare pe tot parcursul procesului”⁴, iar „procesul-verbal de constatare și sancționare a contravenției se bucură de prezumția de legalitate, însă, atunci când este formulată o plângere împotriva acestuia, este contestată chiar prezumția de care se bucură. În acest caz, instanța de judecată competentă va administra probele prevăzute de lege, necesare în vederea verificării legalității și temeiniciei procesului-verbal. Cel care a formulat plângerea nu trebuie să își demonstreze propria nevinovăție, revenind instanței de judecată obligația de a administra tot probatoriul necesar stabilirii și aflării adevărului. (...) instanțele de judecată nu pot face aplicarea strictă a regulii *onus probandi incumbit actori*, ci, din contră, chiar ele trebuie să manifeste un rol activ pentru aflarea adevărului din moment ce contravenția intră sub incidența art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Prin urmare, nu se poate susține răsturnarea sarcinii probei.”⁵

VIII. Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și Curții de Justiție a Uniunii Europene

34. În jurisprudența instanțelor europene nu au fost identificate hotărâri cu relevanță directă în privința chestiunii de drept ce formează obiectul sesizării; hotărârile instanțelor

² Decizia nr. 853 din 18 octombrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 826 din 10 decembrie 2012.

³ Decizia nr. 84 din 7 februarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 168 din 14 martie 2012.

⁴ Decizia nr. 69 din 15 ianuarie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 135 din 4 martie 2009, și Decizia nr. 99 din 20 ianuarie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 119 din 26 februarie 2009.

⁵ Decizia nr. 1.096 din 8 septembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 695 din 15 octombrie 2009.

europene care, prin considerentele lor, au fost considerate ca fiind relevante, în mod incidental, cu privire la problema de drept analizată au fost menționate, la locul potrivit, în cuprinsul prezentei decizii.

IX. Răspunsul Ministerului Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

35. Prin Adresa nr. 2.129/C/4.111/III-5/2016 din 7 decembrie 2016, Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil nu s-a verificat și nu se verifică, în prezent, practica judiciară, în vederea promovării unui recurs în interesul legii cu privire la problema de drept ce formează obiectul sesizării.

X. Raportul asupra chestiunii de drept

36. Prin raportul întocmit în cauză, conform art. 520 alin. (7) din Codul de procedură civilă, se apreciază că, față de dispozițiile art. 519 din același cod, sunt întrunite condițiile pentru declanșarea mecanismului privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

37. Pe fondul problemei supuse dezbaterii, prin raport se propune soluția potrivit căreia, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 109 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, art. 180 și 181 din Regulamentul de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002, coroborate cu art. 15 și 21 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, polițistul rutier poate încheia procesul-verbal de constatare și sancționare a contravenției pe baza informațiilor comunicate prin radio de către operatorul radar, aflat în alt loc decât acela în care se afla polițistul rutier.

XI. Înalta Curte

38. Examinând sesizarea, raportul întocmit de judecătorul-raportor și chestiunea de drept a cărei dezlegare se solicită, constată următoarele:

A. Asupra admisibilității

39. Raportat la dispozițiile cuprinse în art. 519 din Codul de procedură civilă, doctrina și jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție au identificat următoarele condiții care, întrunite cumulativ, conduc la trecerea unei sesizări de filtru de admisibilitate, respectiv:

— existența unei cauze în curs de judecată, în ultimă instanță, pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului;

— soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată să depindă de chestiunea de drept a cărei lămurire se cere;

— problema de drept să prezinte caracterul de noutate, să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

40. Din examinarea cauzei deduse judecării se constată că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate enunțate anterior, întrucât problema ce face obiectul sesizării vizează o normă de drept care a primit dezlegări jurisprudențiale diferite și este necesară pentru soluționarea fondului cauzei *pendinte*, nefăcând obiectul unui recurs în interesul legii.

41. În ceea ce privește cerința noutății chestiunii de drept ce formează obiectul sesizării se impun câteva clarificări.

42. În lipsa unei definiții a „noutății” chestiunii de drept și a unor criterii de determinare a acesteia, în cuprinsul art. 519 din Codul de procedură civilă, rămâne atributul Înaltei Curți de Casație și Justiție sesizate cu pronunțarea unei hotărâri prealabile să hotărască dacă problema de drept a cărei dezlegare se solicită este nouă.

43. Astfel, data adoptării Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002, care reprezintă sediul materiei privind conducerea pe drumurile publice și a activităților legate de circulația autovehiculelor pe drumurile publice, coroborată cu anul intrării

în vigoare a Ordonanței Guvernului nr. 2/2001, care reglementează regimul juridic al contravențiilor, relevă că problema supusă analizei nu este una nouă.

44. Fără a absolutiza însă criteriul vechimii și fără a-l raporta în mod exclusiv la data adoptării actului normativ supus dezbaterii se apreciază că ceea ce este important în legătură cu criteriul noutății este existența și dezvoltarea unei jurisprudențe continue și constante în această materie.

45. Noutatea unei chestiuni de drept poate fi generată nu numai de o reglementare nou-intrată în vigoare, ci și de una veche, dar, în acest din urmă caz, doar dacă o instanță este chemată să se pronunțe asupra respectivei probleme de drept pentru prima dată.

46. În acest context trebuie notat că examinarea hotărârilor depuse la dosarul cauzei relevă existența unei jurisprudențe neunitare în această materie, problema de drept fiind de dată recentă, nefăcând obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare și nefiind lămurită de Înalta Curte de Casație și Justiție printr-o hotărâre pronunțată într-un recurs în interesul legii sau într-o altă cerere de hotărâre preliminară.

47. Drept urmare, față de cele arătate, se apreciază că sesizarea este admisibilă cu privire la problema de drept formulată.

B. Cu privire la chestiunea de drept supusă dezlegării

48. Sesizarea a fost formulată într-o plângere contravențională în care se solicită anularea procesului-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor încheiat de către un alt agent decât cel care a constatat contravenția, pe baza informațiilor comunicate de către operatorul radar.

49. Instanța de trimitere întreabă dacă, în sensul dispozițiilor art. 109 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, art. 180 și 181 din Regulamentul de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002, coroborate cu art. 15 și 21 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, polițistul poate încheia procesul-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor în urma informațiilor comunicate prin radio de către operatorul radar, aflat în alt loc decât acela în care se afla polițistul sau doar ca urmare a verificării în mod nemijlocit a înregistrării aparatului radar.

50. Potrivit art. 15 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2011, „contravenția se constată printr-un proces-verbal încheiat de persoanele anume prevăzute în actul normativ care stabilește și sancționează contravenția, denumite în mod generic *agenți constataatori*”.

51. De asemenea, potrivit art. 109 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 „Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac direct de către polițistul rutier, iar în punctele de trecere a frontierei de stat a României, de către polițiștii de frontieră”, iar potrivit alin. (2) al aceluiași articol „Constatarea contravențiilor se poate face și cu ajutorul unor mijloace tehnice certificate sau mijloace omologate și verificate metrologic, consemnându-se aceasta în procesul-verbal de constatare a contravenției”.

52. Referitor la constatarea contravențiilor la regimul circulației pe drumurile publice, conform art. 180 alin. (1) din Regulamentul de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002, „În cazul în care se constată încălcări ale normelor rutiere, agentul constataator încheie un proces-verbal de constatare a contravenției, potrivit modelului prevăzut în anexa nr. 1A...”, iar potrivit art. 181 alin. (1) din același regulament, „În situația în care fapta a fost constatată cu ajutorul unui mijloc tehnic certificat sau unui mijloc tehnic omologat și verificat metrologic, polițistul rutier încheie un proces-verbal de constatare a contravenției, potrivit modelului prevăzut în anexa nr. 1D, după prelucrarea înregistrărilor și stabilirea identității conducătorului de vehicul”.

53. Din interpretarea sistematică a dispozițiilor legale precitate, constatarea contravențiilor la regimul circulației pe drumurile publice se poate face în două modalități, respectiv: fie direct, de către polițistul rutier (sau în punctele de trecere a frontierei de stat a României, de către polițiștii de frontieră), caz în care fapta contravențională este percepută *ex propriis sensibus* de către agentul constator care, potrivit art. 180 din Regulamentul de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002, încheie procesul-verbal potrivit modelului prevăzut în anexa nr. 1A; fie cu ajutorul mijloacelor tehnice certificate sau mijloacelor tehnice omologate și verificate metrologic, situație în care conform dispozițiilor art. 181 din același regulament, încheie un proces-verbal de contravenție potrivit modelului prevăzut în anexa nr. 1D.

54. Analizând aspectele specifice contravenției referitoare la depășirea vitezei-limită legale de deplasare a autovehiculului pe drumurile publice, se observă că, prin natura sa, aceasta se constată doar prin mijloace tehnice.

55. Divergențele jurisprudențiale, în sensul arătat la secțiunea VI din prezenta decizie, au pornit de la dezlegarea chestiunii valabilității constatării făcute de un agent prin intermediul unor mijloace tehnice, caz în care agentul constator nu ia cunoștință prin propriile simțuri de fapta săvârșită, ci printr-un mijloc de comunicare electronic, eventual chiar după o perioadă de timp de la data săvârșirii faptei.

56. Ca urmare a analizării conținutului textelor legale mai sus enunțate se apreciază că posibilitatea constatării săvârșirii contravenției rutiere prin intermediul mijloacelor tehnice de către un agent constator la un moment ulterior săvârșirii contravenției este legală.

57. Un argument în susținerea acestei interpretări se regăsește în jurisprudența Curții Constituționale, care, analizând constituționalitatea dispozițiilor art. 109 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, a reținut că dispoziția legală criticată se caracterizează prin generalitate, și nu prin lipsă de precizie sau previzibilitate, revenind instanțelor judecătorești sarcina de a stabili dacă agenții constatori au competența de a încheia procese-verbale de constatare și sancționare a unor contravenții, săvârșite anterior momentului constatării, într-un loc în care agentul constator nu a fost prezent (Decizia Curții Constituționale nr. 853 din 18 octombrie 2012).

58. În analiza constituționalității aceluiași text legal, instanța de contencios constituțional a reținut că aplicarea sancțiunilor contravenționale de către polițistul rutier contravențiilor constatate cu ajutorul unor mijloace tehnice omologate și verificate metrologic dă expresie competenței acestui reprezentant al autorității publice, astfel cum a fost reglementată de legiuitor. Totodată, Curtea Constituțională a subliniat faptul că măsurile dispuse în condițiile art. 109 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 sunt supuse controlului instanțelor judecătorești cărora le revine obligația de a administra tot probatoriul necesar stabilirii și aflării adevărului și de a examina probele care stau la baza aplicării sancțiunii contravenționale, obținute cu ajutorul mijloacelor tehnice omologate și verificate metrologic (Decizia Curții Constituționale nr. 84 din 7 februarie 2012).

59. Rolul activ al instanțelor de judecată în privința interpretării normelor rezultă și din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

60. Astfel, în cauzele conexe *Dragotoniu și Militaru — Pidhorni împotriva României*, în care a fost pronunțată Hotărârea din 24 mai 2007⁶ (paragrafele 36, 37), Curtea Europeană a Drepturilor Omului statuează că, din cauza

principiului generalității legilor, conținutul acestora nu poate prezenta o precizie absolută, numeroase legi folosind formule mai mult sau mai puțin vagi pentru a evita o rigiditate excesivă și a se putea adapta la schimbările de situație. Funcția decizională acordată instanțelor servește tocmai pentru a îndepărta îndoielile ce ar putea exista în privința interpretării normelor, ținând cont de evoluțiile practicii cotidiene, cu condiția ca rezultatul să fie coerent și previzibil.

61. În acest context se cuvine a fi menționat că legislația contravențională reglementează natura juridică a procesului-verbal de contravenție, în sensul de act administrativ individual și de procedură contravențională, însă nu cuprinde reglementări cu privire la valoarea probatorie, care este lăsată la aprecierea judecătorului.

62. Acest aspect a născut importante dispute doctrinare, dar și jurisprudențiale, având în vedere că dreptul contravențional este încadrat de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în noțiunea de drept penal, în timp ce regimul juridic național aplicabil contravențiilor este completat prin dispozițiile Codului de procedură civilă, căruia i se aplică, în materie de probe, principiul potrivit căruia sarcina probei revine celui care supune o pretenție judecătorească.

63. Astfel, în *Cauza Ioan Pop contra României* (Cererea nr. 40.301/04, decizia de inadmisibilitate din 28 iunie 2011), Curtea Europeană a Drepturilor Omului a concluzionat că amenda aplicată în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 și suspendarea dreptului de a conduce se includ în sfera acuzațiilor în materie penală, calificare ce impune pentru instanță obligația de a asigura în proces funcționarea efectivă a tuturor garanțiilor impuse de art. 6 din C.E.D.O., îndeosebi a celor care privesc contradictorialitatea, nemijlocirea, dreptul de apărare, precum și prezumția de nevinovăție care, fără a avea o valoare absolută, este în strânsă legătură cu prezumția de legalitate și temeinicie a procesului-verbal, dată de constatarea personală a faptei de către agentul constator.

64. Așadar, Curtea Europeană nu înlătură prezumția de legalitate a procesului-verbal din procedura contravențională, reținând în *Hotărârea* din 7 octombrie 1988, pronunțată în *Cauza Salabiaku contra Franței* (Cererea nr. 10.519/83), că prezumțiile sunt permise de Convenție, dar acestea nu trebuie să depășească limite rezonabile, ținând cont de gravitatea mizei și preservând dreptul la apărare.

65. În același sens, în *Cauza Haiducu și alții contra României* (Cererea nr. 7.034/07, decizia de inadmisibilitate din 13 martie 2012), Curtea Europeană a precizat că prevederile art. 6 paragraful 2 din Convenție nu se opun aplicării unui mecanism care ar instaura o prezumție relativă de conformitate a procesului-verbal cu realitatea, prezumție fără de care ar fi practic imposibilă sancționarea încălcărilor legislației în materia circulației rutiere.

66. Așadar, procesul-verbal de contravenție este un act administrativ, întocmit de un agent constator ca reprezentant al autorității administrative investit cu autoritate statală pentru constatarea și sancționarea unor fapte care contravin ordinii sociale după o procedură specială prevăzută de lege, astfel că se bucură de o prezumție de autenticitate și veridicitate, care este însă relativă și poate fi răsturnată prin probe, de contravenient (*Cauza Anghel împotriva României — Cererea nr. 28.183/03, Hotărârea* din 4 octombrie 2007, rămasă definitivă la 31 martie 2008).

67. Spre deosebire de procesul-verbal întocmit de agentul constator pe baza constatărilor personale, care se bucură de prezumția de autenticitate și veridicitate, procesul-verbal întocmit cu ajutorul unui probatoriu tehnic nu beneficiază de

⁶ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 420 din 23 iunie 2010.

această prezumție, sarcina probei revenind în totalitate emitentului procesului-verbal, care are obligația să pună la dispoziția instanței de control contravențional înregistrările și toate înscrisurile întocmite în baza lor.

68. Prin urmare, încheierea procesului-verbal în situația în care fapta contravențională a fost constatată cu un mijloc tehnic omologat și verificat metrologic nu constituie o cauză de nulitate a procesului-verbal.

69. Această concluzie se impune și în raport cu considerentele Deciziei nr. XXII din 19 martie 2007, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Secțiunile Unite în recursul în interesul legii, prin care s-a statuat că „situațiile în care nerespectarea anumitor cerințe atrage întotdeauna nulitatea actului întocmit de agentul constator al contravenției sunt strict determinate prin reglementarea dată în cuprinsul art. 17 din ordonanță (Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 – n.r.)”.

70. Prin aceeași decizie s-a stabilit că, în raport cu acest caracter imperativ limitativ al cazurilor în care nulitatea procesului-verbal încheiat de agentul constator al contravenției se ia în considerare și din oficiu, se impune ca în toate celelalte cazuri de nerespectare a cerințelor pe care trebuie să le întrunească un asemenea act, nulitatea procesului-verbal de constatare a contravenției să nu poată fi invocată decât dacă s-a pricinuit părții o vătămare ce nu se poate înlătura decât prin anularea aceluia act.

71. Or, în cazul contravențiilor la regimul circulației pe drumurile publice, în al căror conținut constitutiv se află un element care nu poate fi perceput și stabilit în mod direct de către agentul constator, ci numai prin intermediul unor mijloace tehnice obiective care redau fapta săvârșită, persoana contravenientă este apărută de eventualele erori în constatare ale agentului constator, dat fiind că în cadrul plângerii contravenționale este obligatorie depunerea la dosarul cauzei a înregistrărilor respective.

72. În acest sens se impune a se preciza că, potrivit art. 6 pct. 20 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, dispozitivul destinat măsurării vitezei constituie mijloc tehnic omologat și verificat metrologic, iar conform pct. 3.5.1 din Norma de metrologie legală NML 021-05 „Aparate pentru măsurarea vitezei de circulație a autovehiculelor (cinemometre)”, aprobată

prin Ordinul directorului general al Biroului Român de Metrologie Legală nr. 301/2005⁷, cu modificările ulterioare, astfel cum a fost modificat și completat prin Ordinul directorului general al Biroului Român de Metrologie Legală nr. 187/2009⁸, „Înregistrările efectuate trebuie să cuprindă cel puțin următoarele: data și ora la care a fost efectuată măsurarea; valoarea vitezei măsurate; imaginea autovehiculului, din care să poată fi pus în evidență numărul de înmatriculare al acestuia”.

73. Prin urmare, în cazul faptelor contravenționale stabilite cu ajutorul mijloacelor tehnice omologate și verificate metrologic, sarcina probei temeiniciei procesului-verbal de contravenție este pusă în sarcina organului din care face parte agentul constator, care trebuie să dovedească împrejurarea că situația de fapt consemnată în cuprinsul acestuia corespunde adevărului. În lipsa acestor probe nu este răsturnată prezumția de nevinovăție a contravenientului.

74. Referitor la încheierea procesului-verbal de contravenție de către un agent constator, pe baza informațiilor comunicate prin stația de emisie-recepție de către operatorul radar, față de considerentele Deciziei în interesul legii nr. XXII/2007, susmenționată, nici acest aspect nu poate constitui un motiv de nulitate a actului sancționator.

75. Aparenta scindare a constatării și sancționării contravențiilor privind circulația pe drumurile publice nu este de natură a afecta legalitatea procesului-verbal, în condițiile în care contravențiile de această natură sunt constatate, în majoritatea cazurilor, pe drumuri de mare viteză, iar un agent constator unic nu ar putea opri în siguranță autovehiculul identificat ca circulând cu viteză peste limita legală.

76. Prin urmare, în limitele sesizării instanței de trimitere, Înalta Curte de Casație și Justiție apreciază și urmează să constate că, în sensul dispozițiilor art. 109 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, art. 180 și 181 din Regulamentul de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002, coroborate cu art. 15 și 21 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, polițistul rutier poate încheia procesul-verbal de constatare și sancționare a contravenției în baza informațiilor comunicate prin radio de către operatorul radar, aflat în alt loc decât acela în care se află polițistul rutier.

77. Pentru considerentele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 521, cu referire la art. 519 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii,

DECIDE:

Admite sesizarea privind pronunțarea unei hotărâri prealabile, formulată de Tribunalul Caraș-Severin prin Încheierea din 17 mai 2016, pronunțată în Dosarul nr. 23.520/271/2014 și, în consecință, stabilește că:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 109 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, art. 180 și 181 din Regulamentul de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1.391/2006, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu art. 15 și art. 21 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, polițistul rutier poate încheia procesul-verbal de constatare și sancționare a contravenției pe baza informațiilor comunicate prin radio de către operatorul radar, aflat în alt loc decât acela în care se afla polițistul rutier.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 30 ianuarie 2017.

PREȘEDINTELE SECȚIEI DE CONTENCIOS
ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

Ionel Barbă

Magistrat-asistent,
Aurel Segărceanu

⁷ Publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.102 și 1.102 bis din 7 decembrie 2005.

⁸ Publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 546 din 6 august 2009.

ACTE ALE COLEGIULUI MEDICILOR DIN ROMÂNIA

COLEGIUL MEDICILOR DIN ROMÂNIA

DECIZIE**pentru stabilirea procedurii de consultare a dosarelor disciplinare aflate pe rolul și în arhiva Comisiei superioare de disciplină a Colegiului Medicilor din România**

În temeiul art. 414, 439, 460 și 463 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Consiliul național al Colegiului Medicilor din România d e c i d e:

Art. 1. — (1) Părțile din dosarul disciplinar, succesorii, precum și reprezentanții legali sau împuterniciții acestora au dreptul de a consulta actele aflate în dosar.

(2) Persoanele prevăzute la alin. (1) pot obține copii după documentele aflate în dosarul disciplinar prin efectuarea de copii contra cost de către Colegiul Medicilor din România sau prin fotografierea înscrisurilor, prin mijloacele proprii ale solicitanților.

Art. 2. — (1) În vederea consultării dosarului disciplinar și eliberării de copii după înscrisurile aflate în dosar, inclusiv fotografierea acestora, solicitantul va depune o cerere la care va anexa copia actului de identitate și dovada calității de succesor, reprezentant legal sau împuternicit, după caz.

(2) Dovada mandatului de reprezentare se face prin împuternicire avocațială sau procură notarială.

Art. 3. — (1) Cererile privind consultarea dosarului disciplinar, eliberarea copiilor, inclusiv privind fotografierea acestora, se aprobă, atât pentru dosarele în curs de soluționare, cât și pentru dosarele deja soluționate, de directorul administrativ al Colegiului Medicilor din România sau, în lipsa acestuia, de persoana mandatată în acest scop.

(2) Cererile se aprobă pe baza confirmării îndeplinirii condițiilor prevăzute de art. 1 și 2 de către Departamentul de jurisdicție profesională sau de secretariatul Comisiei superioare de disciplină.

(3) În cazul eliberării de copii după înscrisurile aflate în dosar, în cerere se vor indica filele ce urmează a fi copiate, precum și numărul total al acestora.

Art. 4. — (1) Consultarea și, respectiv, fotografierea înscrisurilor din dosar se fac la sediul Colegiului Medicilor din România, în prezența unei persoane desemnate de directorul administrativ ca urmare a aprobării cererii.

(2) Este strict interzisă scoaterea dosarelor disciplinare, în original, din incinta sediului Colegiului Medicilor din România.

Art. 5. — (1) Efectuarea copiilor se realizează de Departamentul de jurisdicție profesională sau de secretariatul Comisiei superioare de disciplină, numai după ce solicitantul va face dovada achitării contravalorii acestora.

(2) Termenul de eliberare a copiilor este de cel mult 3 zile.

Art. 6. — Tariful aferent executării copiilor după înscrisurile aflate în dosarul disciplinar este de 0,10 lei/pagină.

Art. 7. — Colegiile teritoriale pot adopta reglementări asemănătoare în vederea stabilirii procedurii de consultare a dosarelor disciplinare aflate în curs de soluționare sau soluționate definitiv.

Art. 8. — Prezenta decizie se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Colegiului Medicilor din România,
Gheorghe Borcean

București, 24 februarie 2017.

Nr. 5.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948493 052623